

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งวิจัยระดับและเปรียบเทียบ การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด โดยได้นำเสนอขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวนทั้งสิ้น 12,015 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 372 คน ได้มาโดยกำหนดขนาดโดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และเลือกสมาชิกกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มเลือกแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด. 2532 : 187) โดยวิธีจับฉลาก ได้กลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรต้น ดังนี้ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 81 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 181 คน โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 110 คน รวมทั้งสิ้น 372 คน ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

ขนาดโรงเรียน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ขนาดใหญ่	2,625	81
ขนาดกลาง	5,850	181
ขนาดเล็ก	3,540	110
รวม	12,015	372

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 2 ตอน (ดูภาคผนวก) ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check – list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) แต่ละข้อได้กำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งสร้างขึ้นภายใต้ 12 ด้าน และข้อเสนอนะในแต่ละด้าน ตามบทบาทหน้าที่ รวม 34 ข้อ

การกำหนดมาตราส่วนประมาณค่า ผู้วิจัยได้กำหนดค่าระดับของพฤติกรรมตามเกณฑ์ ดังนี้

5	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติงานในระดับมาก
3	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติงานในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีระดับการปฏิบัติงานในระดับน้อยที่สุด

การสร้างแบบสอบถามในการวิจัย

ในการสร้างแบบสอบถามในการวิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 ได้แก่
 - 1.1 กำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาของสถานศึกษา
 - 1.2 ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
 - 1.3 ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
 - 1.4 กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
 - 1.5 ส่งเสริม และสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการ ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน
 - 1.6 ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแลเด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส และเด็กที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
 - 1.7 เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ด้านงบประมาณด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา
 - 1.8 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากร ภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ
 - 1.9 เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิชาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น
 - 1.10 ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน
 - 1.11 แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือคณะอนุกรรมการเพื่อการดำเนินงานตามระเบียบนี้ตามที่เห็นสมควร
 - 1.12 ปฏิบัติการอื่นตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้นศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในประเด็นต่อไปนี้

- 2.1 การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
- 2.2 ความเป็นมาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.3 การบริหารงานในรูปคณะกรรมการ
- 2.4 ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

พ.ศ. 2543

2.5 แนวปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543

- 2.6 บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

3. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามตามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 167-170)

4. กำหนดกรอบแนวคิดของแบบสอบถาม ร่างเครื่องมือและนำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบพร้อมให้คำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข ดังนี้

4.1 ดร.อศุขศักดิ์ สุนทรโรจน์ ได้ตรวจสอบโครงสร้าง ความตรงเชิงเนื้อหา รูปแบบ รูปร่างเครื่องมือและภาษาที่ใช้

4.2 ผศ.รัตนา ศิรินาม ได้ตรวจสอบโครงสร้าง การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม ความตรงเชิงเนื้อหาและแนะนำการสร้างเครื่องมือแบบประมาณค่า (Rating Scale) และสถิติที่ใช้ตรวจสอบเครื่องมือ

4.3 ดร.มานิตย์ อัญญาโพธิ์ ได้ตรวจสอบโครงสร้าง ความตรงเชิงเนื้อหา ภาษาที่ใช้ รูปแบบและรูปร่างของเครื่องมือ

5. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง (Validity) ทั้งความตรงตามเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้ (Wording) รูปร่างของเครื่องมือและด้านอื่น ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะได้แก่ผู้เชี่ยวชาญดังนี้

5.1 นายครรชิต วรรณษา หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด จบการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5.2 นายอำนาจ ศรีแสง หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด การศึกษามหาบัณฑิต(กศ.ม.) สาขาการบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

5.3 นางพรหมลิขิต รัตนภักดีศึกษานิเทศก์ 8 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาการประถมศึกษา จากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

6. นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และปรับปรุงแก้ไขนำไปทดลอง (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นปรนัยของแบบสอบถาม

7. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้ว มาตรวจสอบวิเคราะห์และหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยง

8. ปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัย ทำตามลำดับ ดังนี้

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยนำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลไปขอความอนุเคราะห์ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามโดยผ่านผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ในการแจกแบบสอบถาม ส่วนการเก็บแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบสอบถาม

การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ ของแบบสอบถามทุกฉบับแล้วคัดเลือกเฉพาะฉบับที่มีความสมบูรณ์เท่านั้นมาวิเคราะห์

2. จำแนกแบบสอบถามตามลักษณะตัวแปรต้น(อิสระ) คือ สถานภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มาจากรโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก

3. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถาม โดยการให้คะแนน ดังนี้

ระดับปฏิบัติมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ระดับปฏิบัติมาก	ให้ 4 คะแนน
ระดับปฏิบัติปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ระดับปฏิบัติน้อย	ให้ 2 คะแนน
ระดับปฏิบัติน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล และค่าสถิติต่าง ๆ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows เวอร์ชัน 9.0 ซึ่งเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การหาค่าเฉลี่ย \bar{X} และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วนำมาประเมินระดับปฏิบัติโดยใช้เกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2532 : 111)

ค่าเฉลี่ย	แปลความว่า
4.51 - 5.00	ระดับปฏิบัติมากที่สุด
3.51 - 4.50	ระดับปฏิบัติมาก
2.51 - 3.50	ระดับปฏิบัติปานกลาง
1.51 - 2.50	ระดับปฏิบัติน้อย
1.00 - 1.50	ระดับปฏิบัติน้อยที่สุด

2. เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบเป็นรายคู่ตามวิธีของ SNK (Student Newman Keuls Method)

3. ข้อเสนอแนะแนวทางในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษาใช้ค่าความถี่ในการให้ข้อเสนอแนะในแต่ละด้านและแต่ละเรื่องเพื่อนำมาอภิปรายผลการวิจัย